

Záměr
na vyhlášení zvláště chráněného území
ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny v platném znění
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb.

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA

HVOŽĎANSKÁ LOUKA

ke dni 27. 6. 2024

1. Název zvláště chráněného území

Hvoždanská louka

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území

Přírodní památka (dále jen „PP“) ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen „zákon“)

3. Předměty ochrany a jejich popis

Ekosystém lučních společenstev s výskytem populace modráska hořcového (*Phengaris alcon*).

A. Ekosystémy

Ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky	55	Nejrozšířenější biotop území, as. <i>Molinietum caeruleae</i> . Bylinné patro je hustě zapojené, s pokryvností nad 90 %. Druhově velmi bohaté. Dominantou je bezkolenec modrý (<i>Molinia caerulea</i>), místy kostřava červená (<i>Festuca rubra</i>) a svízel severní (<i>Galium boreale</i>). Hojně se vyskytuje např. čertkus luční (<i>Succisa pratensis</i>), krvavec toten (<i>Sanguisorba officinalis</i>), bukvice lékařská (<i>Betonica officinalis</i>), metlice trsnatá (<i>Deschampsia cespitosa</i>), jehlice plazivá (<i>Ononis repens</i>). Vyskytuje se zde řada vzácných druhů rostlin, např. hořec hořepník (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>), vstavač osmahlý (<i>Neotinea ustulata</i>). V JV části území a v horních částech svahu přechází do sušších mezofilních kostřavových luk as. <i>Poo-Trisetetum flavescens</i> . Dominantou je kostřava červená (<i>Festuca rubra</i>), kostřava luční (<i>Festuca pratensis</i>), ovsíř pýřitý (<i>Avenula pubescens</i>), hojně se vyskytuje např. řebříček luční (<i>Achillea millefolium</i>), kokrhel menší (<i>Rhinanthus minor</i>), tomka vonná (<i>Anthoxanthum odoratum</i>), jitrocel kopinatý (<i>Plantago lanceolata</i>), jetel luční (<i>Trifolium pratense</i>). Naopak na nevelkém prameništím mokřadu v SV části území přechází do vlhkých pcháčkových luk as. <i>Scirpetum sylvatici</i> , které jsou druhově chudé. Včetně dominantní skřipiny lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>) jsou hojně zastoupeny tužebník jilmový (<i>Filipendula ulmaria</i>) a vrbina obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>). V enklávách s hořcem se koncentruje výskyt modráska hořcového (<i>Phengaris alcon</i>). V podmačenějších částech s výskytem krvavce totenu (<i>Sanguisorba officinalis</i>) se nepoččetně vyskytuje modrásek očkovaný (<i>Phengaris teleius</i>).

B. Druhy

Druh	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace
modrásek hořcový (<i>Phengaris alcon</i>)	EN	Střídavě vlhké bezkolencové louky s enklávami hořce hořepníku (<i>Gentiana pneumonanthe</i>). Desítky až nižší stovky jedinců po celé ploše PP s výraznou koncentrací ve východní polovině PP.

4. Cíl ochrany

Za pomoci vhodného managementu zachovat či zlepšit příznivý stav lučních společenstev s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin a výskytem modráška hořcového (*Phengaris alcon*). Omezit nebo zcela potlačit expanzní třtinu křovištní (*Calamagrostis epigejos*). Udržovat remízek v horní části území a tím eliminovat negativní vlivy, zejména splavení zeminy, hnojiv a pesticidů z okolních polí.

5. Základní ochranné podmínky

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) povolovat nebo provádět změny druhů pozemků nebo způsobů jejich využití,
- b) umisťovat, povolovat a provádět stavby,
- c) povolovat a provádět zásahy, které by mohly způsobit změny vodního režimu nebo znečištění vod,
- d) zřizovat skládky jakýchkoli materiálů, včetně uložení dřevní hmoty,
- e) hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky,
- f) vnadit a přikrmovat zvěř, zřizovat slániska a myslivecká zařízení
- g) vysazovat či vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy,
- f) provádět zásahy vedoucí k narušení půdního povrchu.

7. Vymezení ochranného pásma

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

8. Územně správní zařazení území

8.1. PP:

kraj:	Plzeňský
okres:	Domažlice
obec s rozšířenou působností:	Domažlice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Poběžovice
obec:	Hora Svatého Václava, Hvoždany
katastrální území:	Načetín u Drahotína Hvoždany u Poběžovic

8.2. OP PP:

kraj:	Plzeňský
okres:	Domažlice
obec s rozšířenou působností:	Domažlice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Poběžovice
obec:	Hora Svatého Václava, Hvoždany
katastrální území:	Načetín u Drahotína Hvoždany u Poběžovic

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem PP

Katastrální území: Načetín u Drahotína - 631906

ZCHÚ: 180/6 (část), 180/7 (část), 180/8, 180/9, 180/10, 180/11, 180/12, 182, 187/2, 187/3, 187/4, 187/5, 187/6, 187/7, 187/8, 187/9, 187/10, 187/14, 187/15, 187/16

OP: 177/2, 177/27, 180/3, 180/4, 180/6, 180/7, 198, 200, 204

Katastrální území: Hvoždany u Poběžovic - 697451

ZCHÚ: 621/17, 639 (část), 645, 651/1, 651/3, 651/4, 651/5, 651/6, 651/7, 651/8, 651/9, 651/10, 651/11, 651/12, 651/13

OP: 621/7, 621/10, 621/14, 621/16, 621/18, 639, 656/11, 699

10. Předpokládaná výměra ZCHÚ*

PP: 6,86 ha

OP PP: 5,97 ha

* výměra byla stanovena z GIS

11. Odůvodnění záměru

11.1. Historie ochrany území

Území bylo 6. 5. 1992 referátem životního prostředí Okresního úřadu v Domažlicích vyhlášeno jako přírodní památka Hvoždanská louka. Od roku 2005 se přírodní památka nachází v CHKO Český les. Od roku 2006 je RP Správou CHKO Český les v území zajišťován management za účelem zachování či zlepšení dochovaného stavu druhově bohatých luk s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Dochází zde ke každoroční seči a pastvě. Na podporu vzácných rostlin je také narušován drn. V roce 2015 byl v tehdejším ochranném pásmu (nyní plocha spadá do navrhované PP) vybudován remízek na ochranu cenných biotopů před splachy z pole. V posledních letech dochází k likvidaci expanzní třtiny křovištní. Většina zájmového území náleží do I. zóny odstupňované ochrany přírody CHKO Český les, část území navržena nově k zahrnutí do PP v současné době do II. a III. zóny odstupňované ochrany přírody.

11.2. Hlavní důvody zpracování záměru na vyhlášení PP

Hlavním důvodem k novému vyhlášení je zpřesnění hranic PP a její rozšíření v severní části území o vybudovaný remízek, který je důležitým prvkem v území. Slouží jako ochrana před negativními vlivy, zejména splavení zeminy, hnojiv a pesticidů z okolních polí.

11.3. K názvu zvláště chráněného území

Jedná se o dlouhodobě užívaný název lokality, který se novým vyhlášením MZCHÚ nemění.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území

Území nejlépe odpovídá kategorii dle § 36 odst. 1 zákona přírodní památka – „*přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk*“.

11.5. K předmětům ochrany

Předmět ochrany je vymezen tak, aby obsáhl přírodní hodnoty celého území, a to luční společenstva s výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin a výskytem populace modráska hořcového (*Phengaris alcon*).

11.6. K cílům ochrany

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanoveními § 36 odst. 2 zákona tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 4 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám

ad a) povolovat nebo provádět změny druhů pozemků nebo způsobů jejich využití

Změna druhů pozemku nebo způsobů jejich využití by vedla k poškození předmětu ochrany.

ad b) umisťovat, povolovat a provádět stavby

Jakékoliv stavby by vedly k poškození předmětu ochrany přírody.

ad c) povolovat a provádět zásahy, které by mohly způsobit změny vodního režimu nebo znečištění vod

Luční společenstva (střídavě vlhké bezkolencové louky) jsou vázána na území se specifickým vodním režimem. Narušení vodního režimu může znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP a představuje jeden z nejzávažnějších faktorů ohrožení předmětu ochrany PP.

ad d) zřizovat skládky jakýchkoli materiálů, včetně uložení dřevní hmoty

Mikrolokalita výskytu některých druhů tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným umístěním skládky i malého rozsahu nebo krátké doby trvání vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad e) hnojit pozemky či používat chemické prostředky

Zvyšování obsahu živin v půdě vede k vytěsnění druhů předmětu ochrany ze společenstev a jejich nahrazení konkurenčně zdatnějšími rostlinami. Při aplikaci chemických látek pak dochází k přímé likvidaci rostlin.

ad f) vnažit a přikrmovat zvěř, zřizovat slániska a myslivecká zařízení

V okolí vnažících a přikrmovacích míst dochází ke zvyšování koncentrace dusíku a fosforu v půdě a zároveň ke zvýšení intenzity sešlapu vlivem koncentrace zvěře. Oba tyto faktory mají nepříznivý vliv na stav předmětu ochrany.

ad g) vysazovat či vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy

Vysazování rostlin a vypouštění živočichů představuje značné riziko ať úmyslného nebo neúmyslného zavlečení invazních druhů, které mohou zcela degradovat hodnotné původní biotopy a vytlačit původní vzácné druhy.

ad h) provádět zásahy vedoucí k narušení půdního povrchu

Zejména zásahy související s údržbou studní, které zahrnují výkopové práce, při kterých dojde k narušování půdního povrchu a tím k ohrožení předmětů ochrany.

11.9. K vymezení hranic

Navržená hranice přírodní památky je většinou vedená po hranici stávajících parcel katastru nemovitostí. Hranice není zřetelná v terénu, území bude v terénu vyznačeno hraničníky. Hranice byla navržena tak, aby všechny významné fenomény předmětu ochrany byly v území zahrnuty. Pro hranici PP byl vypracován záznam podrobného měření změn.

11.9. K vymezení ochranného pásma:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona pás do vzdálenosti 50 m od hranice PP. Na území PP v současnosti nepůsobí žádný jednosměrně identifikovaný negativní vliv z vnějšího okolí, proto není potřebné vyhlášovat specifické ochranné pásmo. Ochranné pásmo ze zákona bude tedy dostatečné a zároveň nezbytné pro ochranu území zejména před změnami v jeho bezprostředním okolí, které by mohly mít fatální důsledky pro předměty ochrany PP.

Přílohy:

- 1 – Orientační mapa PP Hvoždanská louka
- 2 – Katastrální mapa se zákresem PP Hvoždanská louka
- 3 – Parcelní vymezení PP Hvoždanská louka